

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני י"ח בכסלו תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

סוטה - ל"ה

1. אלו דרשות מצינו בענין המרגלים?

- א. וילכו ויבאו - מקיש הליכה לביאה, מה ביאה בעצה רעה, אף הליכה בעצה רעה.
- ב. וגם זבת חלב ודבש... אפס כי עז העם... - כל לשון הרע שאין בו דבר אמת בתחילתו - לא יתקבל ע"י שומעיו.
- ג. ויהס כלב את העם אל משה - ראה כלב שיהושע פתח לדבר ואמרו לו, ראש קטוע ידבר? [שאינו לו בניסוי שיטלו חלק בארץ]. כדי שלא יחסמוהו אמר כך: וכי זו בלבד עשה לנו בן עמרם? השתתקו, ואז המשיך.. הוציאנו ממצרים וכו' אפילו אם יאמר עשו סולמות ועלו לרקיע נשמע לו.
- ד. כי חזק הוא ממנו - דבר נורא אמרו... כביכול חזק מהקב"ה...
- ה. ארץ אוכלת יושביה היא - אמר הקב"ה: אני חשבתי לטובה שיהיו טרודים האנשים במת החשוב שבכל מקום, וי"א איוב מת, והם חשבוה לרעה. ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם - רב מרשיא: שקרנים, כיצד ידעו היכן נראו בעיניהם. אך הגמרא דוחה שבאמת שמעו שכך אמרו.
- ז. ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו - אותו היום ערב תשעה באב היה, אמר הקב"ה: הן בכו בכיה של חנם, ואני אקבע להם בכיה לדורות.
- ח. ויאמרו כל העדה לרגום אותם באבנים.. וכבוד ה'... - מלמד, שנטלו אבנים וזרקום כלפי מעלה.
- ט. וימותו האנשים - שמתו מיתה משונה. יש אומרים: שנשתרבב לשונם ונפל על טיבורם, והיו תולעים יוצאות ונכנסות מלשונם ומטיבורם, ויש אומרים: באסכרה מתו.

2. אלו דרשות למדנו בענין הארון שנושא את נושאי ועונש המזלזלים בו?

- א. כשעלה האחרון שבישראל מן הירדן בצידו המערבי - חזרו מים למקומן, והארון והכהנים שנתרו בצידו המזרחי, נשא את נושאי מעל המים עד שהשיגו את כולם.
- ב. על דבר זה נענש עוזא - ששלח ידו לאחוז ארון שלא יפול, אמר לו הקב"ה: עוזא, נושאי נשא, עצמו לא כל שכן..
- ג. ויחר אף ה' בעוזא - יש אומרים על החטא הנ"ל, ויש אומרים שעשה צרכיו בפני הארון.
- ד. וימת שם עם ארון האלוקים - עוזא בא לעוה"ב, מה ארון לעולם קיים, אף עוזא בא לעוה"ב.
- ה. ויחר לדוד על אשר פרץ ה' פרץ בעוזא - ויחר - מלשון עצבות. שנשתנו פניו כחררה. [ושונה ממקום שכתוב 'ויחר אף'].
- ו. מפני מה נענש דוד - מפני שקרא לדברי תורה 'זמירות', אמר לו הקב"ה דברי תורה שכתוב בהן התעייף עיניך בו ואיננו, אתה קורא אותן זמירות? הריני מכשילך בדבר שאפילו תשב"ד יודעין אותו, שמפורש בתורה שנשיאת הארון בכתף, ודוד הביאו בעגלה וגרם למות עוזא.
- ז. ויך באנשי בית שמש כי ראו בארון - מה החטא ב'ראו': יש אומרים: כיבדוהו אך המשיכו בעבודתם, ויש אומרים: שאמרו דברי חוצפה לארון.
- ח. ויך בעם שבעים איש חמשים אלף איש - ו"א: 70 איש היו, וכל אחד שקול כחמשים אלף. וי"א: חמשים אלף היו, וכל אחד שקול כ-70 הסנהדרין.
- ט. כשהביאו את הארון מבית עובד לירושלים - רב פפא ב"ש: על כל פסיעה ופסיעה - הקריבו שור ומריא, על כל שש ושש פסיעות - שבעה פרים טען לו רב חסדא: אם כן, מילאת את כל ארץ ישראל במות.
- י. אלא על כל שש ושש פסיעות - שור ומריא, על כל ששה סדרים של שש פסיעות - שבעה פרים ושבעה אילים.
- י. סתירה בפסוקים: עד גורן כידון - עד גורן נכון. והביאור: בתחילה היה ככידון - חנית, למות עוזא, ולבסוף 'נכון' שהתברך ביתו של עובד אדום.

3. שלש קבוצות של אבנים הוקמו: א. שהקים משה בארץ מואב, ב. שהקים יהושע בתוך הירדן, ג. שהקים יהושע שהקים בגלגל. כיצד כתבו את התורה?

- א. רבי יהודה - על גבי אבנים כתובה, שנאמר: וכתבת על האבנים... ואחר כך סדו אותן בסיד.
- טען לו רבי שמעון: לדבריו, היאך למדו האומות את התורה? הרי נצטוו בזה, כדי שלא יהא פתחון פה לאומות לומר לא היה לנו מהיכן ללומדה. ענה לו: בינה יתירה נתן בהם הקב"ה: שיגרו סופרים, קילפו את הסיד והעתיקו. ועל דבר זה נתחמו לגיהנום שלא למדו ממה שהעתיקו.
- ב. ר' שמעון - קודם סדו ועל הסיד כתובה - וכתבו בסוף הדף 'למען אשר לא ילמדו עוד'. להודיע לשבעה אומות היושבים חוץ מגבולי ישראל שלא נצטוו להחרימם אלא רק את אותן שבתוך גבולם כדי שלא ילמדו אותנו מעשיהם המקולקלים. ואם היו חוזרין בתשובה היו מקבלין אותן. טעם ר"ש - 'היו עמים משרפות סיד' על עסקי סיד שהתורה מגולה להם ולא למדוה. ולר' יהודה: כמו שסיד מכינים בשריפה, כך הם ישרפו. שנינו: ושביית שבי - לרבות כנענים שבחוצה לארץ שאם חוזרין בתשובה מקבלין אותן, בתורת גרים תושבים - וזה כשיטת ר' שמעון.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)